

[Erik Eriksen.]

personlige og politiske kontakter giver grund til at tro, at oppositionen kan se fremtiden i møde med ikke så lidt optimisme. Det, jeg tænker på, er, at vi har bevist, at der er en anden regeringsmulighed end den socialdemokratiske. Jeg har tidligere sagt, at der er to praktisk talt lige store blokke her i salen, og at jeg har grund til at tro — det var det, jeg forsøgte at sige i en afbrydelse til det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) — at efter et valg ville billedet ikke være det samme. Ærede medlemmer kan være helt sikre på, at hvis den højtærede statsminister havde en anden opfattelse, ville det ikke have været længe, før han havde lagt ud til mig, da jeg udtalte ønsket om valg.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards venlige udtalelser til mig takker jeg for. Min ængstelse — lad os håbe, den er helt ubegrundet — gælder dette, at det synes mig, at det ærede medlem en gang imellem lider af den tvangstanke, at socialdemokratiet nødvendigvis skal være med i regeringen. Hvorfor skal det dog det? Hvis den nuværende socialdemokratiske regering i fremtiden bærer sig ad, som den har gjort i det år, den har siddet, skal den såmænd nok i folkets bevidsthed placere sig på en sådan måde, at den socialdemokratiske regeringsfare ikke er overhængende.

Endvidere vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at en regering på bredt grundlag ikke altid giver stabilitet. Jeg kan heller ikke se, at dannelsen af en regering på bredt grundlag ville medføre en fornyelse eller nyorientering i dansk politik. Jeg har haft den ære at være med i en samlingsregering; det var en oplevelse, men absolut ikke en oplevelse af den art, man længes efter at prøve igen. Når man skaber en sådan regering på bredt grundlag, sker der bl. a. det, at den politiske debat og kritikken fremføres for lukkede døre, d. v. s. at kritikken flyttes fra denne sal over i statsministeriets mødesal, og kritikken har sin store betydning. Det demokra-

tisk-parlamentariske system består af kritik og forsvar, af opposition og regering, og et regeringsfællesskab af folk, der ikke naturligt hører sammen, ikke har de samme synspunkter og mål, kan kun blive kunstigt. Bevares, der kan opstå særlige situationer, hvor det er en nødvendighed; men derudover bør det ikke finde sted.

Det er ikke gamle slagord, vil jeg sige til det ærede medlem, det er en virkelig overbevisning, jeg har. Jeg kan iøvrigt ikke forstå, at det ærede medlem altid spørger efter nyorientering hos os andre. Jeg må sige — jeg håber ikke, det skal blive udlagt forkert, jeg er forøvrigt tilhænger af en konservativ historieopfattelse — at egentlig er det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard noget af det mest konservative, der er repræsenteret her i salen, i henseende til at fastholde een gang indtagne standpunkter. Jeg kender ingen, der i den grad kan bide sig fast i fortiden og i fortidens meninger som det ærede medlems parti.

Jeg vender mig så til den højtærede forsvarsminister. Jeg erkender, at jeg ikke er i stand til at bedømme rækkevidden af de nedskæringer, som ministeren i dag har redegjort for. Det er rigtigt, at jeg på landsmødet i Odense talte om disse nedskæringer. Jeg sagde, at jeg ikke vidste, i hvor høj grad der på visse områder var tale om fiktive besparelser, f. eks. ved at man brugte af forhåndenværende lagre. Der er altså tale om en strækning af visse udgifter, og her kan jeg ikke lade være med at indskyde en varmtfølt og stærk beklagelse af den nedskæring, der finder sted med hensyn til den såkaldte civile tjenestetidsundervisning.

Jeg har altid ment, at det var en værdifuld islæt, som var kommet ind i den danske hær. Jeg har set i „Frederiksborg Amtsavis“, at nedskæringen her skal være særlig drastisk; altså en særlig drastisk nedskæring på et område, hvor — det har der fra alle sider været enighed om — en særlig indsats er både ønskelig og nødvendig netop på grund af den lange tjenestetid. Jeg har talt med mennesker, der står i folkeoplysningens